

GIMTOJI ŠALIS

PAYS NATAL

Briuselis, 1947 Gruodzio mėn. 25, Nr 5

LIETUVIŲ LAIKRAŠČIO SAULIS

LIETUVIŲ LAIKRAŠČIS BELGIJOJ PAYS NATAL-PERIODIQUE LITHUANIEN EN BELGIQUE

1 metai 1947 m. gruodžio 25 d.

Nr. 5.

SVEIKINAM MALONIUSIUS BENDRADARBIUS, REMEJUS IR SKAITYTOJUS
SV. KALEDŲ IR N. METŲ PROGA, TIKEDAMI, KAD DIEVAŽMOGIO ATSKLEISTA
LAISVE PRAŠVIS IR MŪSŲ TAUTAI.

"G. S. "LEIDEJAI IR REDAKCIJA.

J u o z a s Y l u v i s.

SVENTAJI VAKARĄ

1

Danguj aušrinė patekės
Ir bus tylu tylu visur -
Prieis prie stalo tėvas, kvies visus,
Po baltą paplotėlį padalins
Ir laimės ir sveikatos palinkės.

3

Sugriš ! jei Dievas taip žadės,
Tiktai kada, ar tuoj ? - -
Ir ims jie burti laimę mūs
Ir trauks pluošteli šieno iš po stalo
Ir akimis žvaigždes lydės.

5

Ir tėvas, émęs pašaro,
Išeis į tvartą gyvulių pašert -

2

Kalbės ir apie mus ši vakarą
Daugiau nei visuomet -
Kur vaikas, kas su juo ? -
Visi nutil, minty gūdžioj paskės
Ir slėps delnuose ašaras.

4

Sugriš ! o gal ši vakarą ? -
Raminsis motina viltim.
O gal ! - kai kieme šuo sulos,
Kai vėjas į duris pabels.
O gal ! - ir nesiskubins kloti patalo.

6

O bus tylu tylu visur -
Danguj aušrinė nemirksės - -

Dalins visiems po kuokštę stalo šien³ Prie stalo sėsiu vienas aš ir Dieva.
Ir paslapčiom kluasys, ką kalba jie - Nebus gal paplotėlio anei kuokštės
Gal apie mus ši šventą vakarą? šieno,
Prarymosim ir pratylėsime vienu du.
(Iš "Sutryptame kely")

G.

GIMSTANTI RAMYBE

Prie Kūčių stalo nebegirdėt fabriko mašinų, nebejausti kasyklų pridusio kvapo. Ramu. Tyli naktis ...

Toj ramioj nakty tremtinio širdis aptilsta, bet nenurimsta. Ir šventoj nuotaikoj kažkas rausiasi... Tai benamis nerimas, kuris kaip šešėlis seka mus visais keliais. Tai vaiduoklis, kurio negali pagriebt už rankų: jis vis išsprūsta ir netolsta nuo mūsų. Tai nuolatinis mūsų dabartinės buities palydovas.

Betliejaus užėigoj prašvitusi nauja gyvybė, ramybės naujiena nešina, ir buvo lydimą nerimo šešėlio. Artimieji naujos gyvybės liudininkai buvo pilni susirūpinimo: tokioj varginančioj kelionėj teko būti liudininkais ne tik Didžiojo Įvykio - Kristaus gimimo, bet ir aplinkos žmonių nesvetingumo: "Jū čia nėra vietos".

Juo didesnis nerimas bei susirūpinimas, juo reikalingesnė ramybė. Juo tylesnė naktis, juo šviesesnės turi būti žvaigždės. Ir taip pro nerimą kalbama ramybė, ramybė, kuri ateina per Betliejų prašvitusią Naująją Gyvybę: "Ramybė geros valios žmonėms".

Taip Naujoji Ramybė pasiskelbia kasdieninio žmogaus susirūpinime. Ji pasiskelbia esanti siūsta išblaškyt visus nakties vaiduoklius, nubaidyt visą nerimo šešėlius: "Nebijokite, tai Aš". Ji įkvepia žmogui pasitikėjimo-pasitikėjimo savimi ir Dievu: "Ateikite pas mane jūs, kurie vargstate ir alkstate". Taip ji pažadina žmogaus susirūpinime naują viltį ir naują žvilgsnį į patį save. Žmogus-keleivis kad ir valgo iš savo kuprinės sudžiuvusią pluta, kad ir atsigeria iš pakelės upelio, kad ir apavas dulkėtas ir apvalkas apiplyšęs, - jis vistiek kelia galvą aukštyn Betliejaus Žvaigždės link į Naująją Ramybę, nes jokia žemės dulkė negali jos užtemdyt. Tai turtas, kurio nesusunaikina jokios kandys.

Su žemėn atėjusia Naująja Ramybe atėjo ir žmogaus įvertinimas. Jos šviesoje pasirodė lygiavertis žmogus ir tas, kuris netekęs namų pasisotina kukliais trupiniais ir atsigeria iš pakelės upelio. Jo šviesoje iškilo vergas kaip lygiavertis žmogus, iškilo juodasis ar geltonasis žmogus kaip ir visi kiti. Pakilo moteris iš ilgo paniekinimo.

Jei šiandien žmogus ir vėl atkrinta, jei jis vėl pilnas pagiežos kitieriai, tai todėl, kad jame prigeso ana Betliejaus Žvaigždės šviesa. Ten, kur tos šviesos nėra, žmogus žmogui yra vilkas, ten statomi krematorijumai, ten sugrižta Kainas ir Abelis. Ten, kur kyla bažnyčių bokštai, ten, kur ir šiandien neręsta Betliejaus Žvaigždės šviesa, - žmogus lieka žmogumi, o Dievas Dievu. Ten žmogus žmogui brolis, o Dievas - Tėvas.

Taip Naujosios Ramybės šviesoje tilsta nerimas, kurio šešėlių tramdo gimstanti Viltis. Prie Kalėdų stalo lūžtanti plotkelė Tau mena žmogų-brolį ir jausmą tėviškės židini, kuriame susieina visos mūsų kalėdinės viltys.

LEGENDA APIE NEŽINOMĄ KAREIVĮ

Žemėje jau tiek daug buvo prikalbėta apie atėjusią taiką, jog ir danguje pradėjo tuo tikėti.

- Gal būt, - pasakė vienas šventas filosofas, kuris net palaimos vietoje negalėjo atprasti nuo svarstymų ir abejojimų, - gal būt, jeigu jie ten žemės šaukia, kad viešpatuoja taika, tai, tur būt, iš tikrųjų kraujas jau paliovė plaukęs kitaip, kaip tik gyvo žmogaus gyslose. Bet keista, - murma jis, - keista: aną kartą aš pažvelgiau į apačią ir prasidžiugau, kad jau vėl pradeda atželdinti iškirstus miškus, tačiau, geriau įsižiūrėjęs, pamačiau, jog tai nėra medžiai, o patrankų vamzdžiai.

- Tai tiktai karo atsiminimas, - tarė kitas, - tai tiktai prisiminimas savo pačių sukeltos bausmės dienų.

- Taip, vargšai mūsų broliai iškentėjo tiek, jog to nebeturėtų užmiršti ir jų vaikų vaikai, - atsiliepė sustojęs prie jų dar vienas palaimintasis. - Tik pagalvoti, ką yra išgyvenę tie būriai naujų mūsų draugų, kurie čia atėjo per ugnį ir speigą. Jie buvo taip netekę visko, jog nežino net, kur padėjo savo kūnus.

Šventasis Petras tuo metuėjo į laukus, kur artojas Izidorius sėjo naujas žvaigždes - ach, Dievo sodyba plati, ir visur reikalinga užvaizdos budriakis. Jis jau buvo bepraeinas pro šalį, bet ūmai sugrižo ir susimąstęs pasakė:

- Mes pagerbsime šiuos mūsų karą iškentusius brolius: tegu vieno kareivio kūnas patenka į dangų - aš manau, mes sode galėsime įrengti Nežinomo Kareivio kapą.

Ir kai visi tuo apsidžiaugė, nes kiekvieno širdyje kaip saulė švietė meilė savo per amžius einančiai giminei, šventasis Petras pakvietė riterį Jurgį ir tarė jam:

- Kilnūs riteri, tau teks nukeliauti į žemę: tu pats buvai kareivis, ir kas gi kitas geriau negu tu parinks kūną tokio kario, kuris bus vertas išsėti čia. Kur yra tavo žirgas?

Jis ganėsi pievoje, ir du maži angelai braidė po rasą, kol surado jį, nes jis buvo toks baltas, jog visiškai susiliejo su migla. Stipriai laikydamiesi už karčių, nujojo jie į kalvę ir ten laikė jo kojas, kol angelas kalvis derino pasagas iš jauno mėnulio pusračių, kurie gulėjo sukrauti iki pat lubų. Kai žirgas buvo pakaustytas, jie atėjo prie vartų. Tuoju pat pasirodė ir šventasis Jurgis. Jis buvo užsidėjęs savo šarvus ir atrodė labai puikiai. Jis užsimetė ant pečių apsiaustą ir sėdo į balną.

Žirgas pasileido tokiais dailiais šuoliais, jog vėliau buvo pasakojama žemėje, kad kažkoks vaikutis vieną trumpą metą regėjo danguje nuostabų vaizdą, atrodė, kad keturi mėnuliai šoka mėlyname vandenyje.

- Tau neteks ir pavargti, - tarė riteris savo žirgui, - tiek metų pasaulyje siautė karas, iš kareivių kūnų išklotas tiltas per visą žemę - mums reikės tik nusileisti, ir mes jau būsime radę tai, ko esame išsiųsti atgabenti.

Ir iš tikrųjų, vos pastatęs koją ant žemės, žirgas palietė koją kareivio lavoną - taip negiliai buvo pakastas jis dėl kūnų gausumo, tačiau tai nebuvo tas, kurio ieškojo šventasis Jurgis. Ir kai jis keliavo toliau, jo ieškojimais buvo vis dar tušti, nes joks karys nebuvo nusipelnęs ilsėtis dangaus sodo pakraštyje: vienas tebelaikė savo kape nepaleisdamas kerštingo ginklo, kitas išplėsto turto. Jų rankas slėgė auksas - po užžėlusia velėnaėjo laikrodžiai, degė brangakmenių akys, kito pirštai dar tebelaikė kasas moters, kurią jis buvo išniekinęs. Vienas gulėjo burna prikimšta molio, ir kitas buvo nugrimzdęs giliai iki žemės vidurio, nes jie buvo atėję užgrobti svetimos žemės, ir šitaip dabar ji valdė juos. Juo toliau keliavo riteris Jurgis, juo labiau ėmė jį siaubas - kas buvo pasidarę iš žmogaus ir kareivio - ir jis jojo per sumas, kalnus ir jūras, visiškai nebetekdamas vilties.

- Jau praėjo tiek laiko, - mąstė jis, - namuose gali imti galvoti, jog aš nutariau visiškai pasilikti šičia. Ką gi aš pasakysiu grįžęs - argi kas norės patikėti, kad kareivis yra keiksmo žodis, kad jis mirdamas vagia, ir nusidėjimas yra jam stipresnis už žaizdas.

Šitaip galvojo jis ir jautėsi labai pavargęs, ir jo žirgas baigė nudilinti savo pasagas.

- Matau kažkokį sodą, - pasakė jam riteris, glostydamas jo ausis, - mes čia tik truputį pasilsėsime ir jau leisimės atgal.

Apgriuvę namai stovėjo aplinkui, ir sodas atrodė niaurus ir visiškai tuščias, tačiau kai šventasis pastatė savo žirgą prie apdegusio beržo - jis ką tik pamatė. Lapkričio naktis buvo čia, drėgna ir tamsi, ir reikėjo tokių skaidrių akių kaip jo, kad išskirtų iš tamsos akmenų paminklą ir tai, kaip iš po jo kilo žmogus. Žmogus vaikščiojo po sodą šen ir ten, atsargiai kilnojo sudžiuvusius stagarus ir iš purvyno ištraukė kelis rožių pumpurus.

- Stai, - pasakė jis prisiartindamas, - tavo arklys visiškai pavargęs ir alkanas, bet aš daugiau nieko negaliu rasti. Kitą kartą mes čia augindavome begales rožių, ir kiekvienas svečias išeidavi iš čia papuoštas.

Ir jis pasitraukė į tamsą, tačiau šventasis Jurgis nuėjo paskui jį. Jis jo taip tyliai, kad jo pentinai neužkliuvo nė už vėjo.

Žmogus atsirakino apgriauto pastato duris ir įėjo į vidų. Dabar jis užsidėgė žvakę, ir riteris Jurgis pamatė, kaip žmogus eina per sales ir lenkia į sienoms.

- Kodėl jis sveikina tuščias sienas? - galvoja šventasis ir ūmai pamato, jog čia anksčiau yra kaboje kryžius ir kunigaikščių atvaizdai. Garbingų žmonių paveikslai atsispaudė nematomi šituose mūruose, laisvės karų vėliavos ir kabojusios salės pakraščiuose ir daugybė kilnių ženklų.

Jis nuėjo paskui žmogų, žengiantį dengta galerija, užlipo paskui jį į bokštą, ir riteris matė, kaip viršūnėje žmogus iškėlė vėliavą ir ėmė pūsti trimitą. Nuo garso pabudo bokšte įkeltas varpas ir ėmė raudoti. Jis rauduoja tarsi skardžiai, jog jo šerdis įkaito kaip liepsna, atrodė - ji tuojau supliš, tačiau varpas negalėjo pasijudinti ir prabilti. Paskui žmogus nulipo, priėjo

prie akmenų krūvos paminklo, prieš jį užkūrė ugnį iš gintaro ir kadugių. Jis ėmė giedoti. - Ir šventasis Jurgis pajuto, kad nuo šitos giesmės šalį užėmusių priešų miegas pasidarė pilnas baimės.

Kai ugnis užgeso, žmogus priėjo prie tos vietos, iš kurios buvo pakilęs, ir tuomet riteris Jurgis sulaikė jį už pečių.

- Kas tu esi? - paklausė jis, ir žmogus atsakė:

- Mano žemės Nežinomas Kareivis, Lietuvos Nežinomas Kareivis.

- Kaip gera, - tarė šventasis, - kaip gera, kad suradau tave. Tokio aš ieškau. Tavo rankos yra švarios, tavo kaulų netemdo niekas bjauraus, aš pasiimsiu tave su savim.

- Ne, - atsako Nežinomas Kareivis, - aš negaliu pasitraukti iš sargybos, aš likau čia vienas, prašau, palik mane, riteri. Tu tik nusileisk žvilgsniu į žemę ir tu pamatysi tai, ko ieškai, pamatysi daugelyje vietų. Mano šalis yra maža, ir mes kasdien mirštame. Tu čia atrasi, ko ieškai, šventasis riteri.

Tai yra teisybė - mato riteris Jurgis: kapuose ir pagriuvuose, miške ir purvino vandens dugne jis randa žuvusius, kuriuos galėtų pasiimti su savim. Tačiau jie guli ramiai, tarsi miegotų, jie laiko taip stipriai apkabinę savo žemę, jog jis nedrįsta jų kelti. Ir jis joja per visą kraštą ir žvalgosi, ir jis regi, kad taika niekuomet nebuvo čia atėjusi. Per gatves ir laukus breną mirtis ir daro ženklus ant durų. Ji nėra kilni mirtis, nuvedanti iki kapinių su giesme ir žvake, - raudona ir purvina ji slankioja, kaip pasalūnas šuo ir kaip pasiutęs vilkas. Ji taip skuba, jog riteris visiškai nualsina savo žirgą, sekdamas paskui ją. Ach, jam tenka keliauti ir ten, kur yra taip šalta, jog riešuto branduolys sustingsta savo kevale, ir jis turi pasukti savo kelią į dykumas - visur mirtis nuneša žmones iš anos šalies. Ji svaigina juos kaip dulkes, pasityčiuodama, ir paskui ateina užmušti jų. Kariai, mergai, vaikai, kunigai, seniai - kiekvienas, kas yra gimęs, yra jos gaudomi. Atrodo, mirtis neturi jokio kito užsiėmimo, kaip tik naikinti tos šalies žmones.

Šventasis riteris užsidengia apsiaustu veidą ir pasuka žirgą namo.

Jis yra toks nuvargęs, kai nulipa nuo balno, jog vos gali panešti savo šarvus. Jo balsas yra tylus, kai jis pasakoja viską, ką regėjo, ir, labai nusiminęs, jis taria:

- Kiek daug savo atvaizdų aš regėjau tenai bažnyčiose. Jie vaizduoja mane galingą ir globojantį, ir slibinas guli sutremptas prie mano kojų. Tačiau aš nieko nepadėjau jiems.

- Bet tu atgabenai iš ten Nežinomą Kareivį - mes pagerbsime šitą nelaimingą šalį, - kalba vienas šventasis, o riteris Jurgis tyliai atsako:

- Aš neatnešiau nieko. Jeigu Viešpats neparodys greit savo malonės, mes galėsime savo sode palaidoti Nežinomą Tautą.

Haffkrug, 1945 m. lapkričio mėn. (Iš "Tremties metai")

KARTOTEKOS IR KRONIKŲ REIKALŲ

Nemažai lietuvių ilgesniam ar trumpesniam laikui išsikūrė Belgijoje. Kaip čia tvarkysis mūsų ateities gyvenimas, šiuo metu sunku pasakyti. Tuo tarpu norėtusi sustoti ties keliais neatidėliotinais klausimais, kurių laiku nepatvarkius, jei blogo ir neatneš, tai ir gero neduos.

Didėjant tautiečių skaičiui Belgijoje, nevienam norisi susirasti savo čia anksčiau atvykusius pažįstamus, draugus ar net giminaičius. Siuntinėjami į visas žinomesnes vietas, kur dirba lietuviai, laiškai, teiraujamasi per pažįstamus ir nepažįstamus, bet - nevisuomet pasiekiamas tikslas, nes dažnai ieškomasis yra "užsimetęs" mažai žinomame užkampyje, kur dirba tik keletas lietuvių.

Limburgo provincijoje Tėvas Kornelijus Gaigalas, besilankydamas su pamaldomis pas čia išsikūrusius lietuvius, gyv. 9 kasyklų rajonuose, baigia sudaryti čia atsikėlusią pilną vardinį sąrašą. Ar nebūtų galima panašiai padaryti ir kitose vietose? Vėliau sąrašus reikėtų siųsti vienokiam ar kitokiam mūsų centrui Belgijoje, kuris sudarytų Belgijoje gyv. lietuvių kartotekas, ar bent pasikeisti atskirą apylinkių sąrašų sudarinėtojams (šiuo atveju gerb. kape-lionams). Siunčiantieji paieškojimą turėtų pasiųsti mažą atlyginimą pašto išlaidoms.

Antras aktualus reikalas - lietuviškųjų apylinkių kronikų sudarymas. Nau, smulkiau apie tai aiškinti, kaip jas užvesti ir tvarkyti, nereikia. Pridursiu tik, kad jose reiktų, kiek tai dar įmanoma, priminti ir išsikūrimą bei pirmųjų mėnesių gyvenimą Belgijoje. Čia turi būti pažymimi mirimai ir gimimai sudarant smulkesnę jų metriką. Turėtų rasti vietas ir nesklandumų (dokumentuotų!) su kasyklų direkcijomis, prižiūrėtojais ir belgais darbiniais registravimas. Vėliau tai gali daug padėti aiškinant mūsų reikalus profsąjungose ar kitose įstaigose. Be to, tai būtų medžiaga lietuvių istorijai Belgijoje.

Tokio pobūdžio kronikas turėtų tvarkyti apylinkių komitetai, kur tokie yra, arba kitos vietos organizacijos, pav. skautai. Kur nebūtų nei vieno, nei kito, šio darbo turėtų imtis privatūs asmenys.

Kas metai ar pora tokios kronikų knygos taip pat turėtų būti siunčiamos mūsų centrui Belgijoje (atrodo, kad jį su laiku turėsime pilną to žodžio prasmę!), kad jis jas saugotų iki mūsų grįžimo tėvynėn, kur kronikos būtų puiki medžiaga mūsų gyvenimui tremtyje pavaizduoti.

VLIK'o PIRMININKO RAŠTAS J. T. O.

Rašte ypač iškeliamas Lietuvos gyventojų persekiojimas: duodami gausūs suiminėjimų, deportacijos ir deportuotųjų nežmoniško laikymo faktai. Paminėjęs vyskupų suėmimą, VLIK'o Pirmininkas rašo: Suimti taip pat vyskupų artimiausi padėjėjai: prel. Labukas, prel. Pukys, prel. Olšauskas ir kt. Tokiu būdu vyskupų daugiau kaip pusė yra suimta. Norint suprasti, kokių mastu eina suiminėjimai, užtenka paaimti tik vieną Kauną. Čia yra 12 bažnyčių, o išvežta ligi 1947 metų pradžios šie kunigai: kan. Mieleška (Karmelitų parapijos klebonas), kun. Dagilis (Vilijampolės klebonas), kun. Fabijanskas, paskiau kun.

-7-

Budnys (Prisikėlimo bažn. tėvai saleziečiai Gustas ir Paukštys, kunigų seminarijos prarektoriai kan. Rauda, paskui kun. Kuzmickas, jezuitas tėvas Bie-liūnas (Jezuitų bažnyčia), kun. Želvys (šv. Antano bažnyčia) suskubo pasislėpti. Provincijos parapijose - kan. Janulaitis, Adomaitis, Vlius, Jonas Grigaitis, Sauklis, Mieldažys, Sliumpa, Vaišnora, Nagulevičius, Gaižutis, Čimielis ir kt. - apie 70 kunigų. Dėl persekiojimo slapstosi apie 150 kunigų.

Areštų banga yra palietusi ir profesorius, rašytojus, mokytojus. Vien Kaune mums žinomos išvežtųjų pavardės - prof. T. Petkevičius, prof. P. Kemėsis, prof. J. Keliuotis, prof. Dambrauskas, rašytojai K. Jakubėnas, K. Boruta, Lukauskaitė.

Mūsų patikimomis žiniomis, kas mėnuo suimama apie 2.000-3.000 žmonių; jie "nuteisiami" dažniausiai už akių 6-8-10 metų ir deportuojami į Rusiją. Tarp jų apie 10 % yra intelektualai.

Toliau plačiai pavaizduojamos nežmoniškos sąlygos priverčiamojo darbo stovyklose. Vorkutos stovykloje yra ir buv. Lietuvos įgaliotas ministeris Prancūzijai ir Ispanijai p. Klimas, kuris mirtinai serga, ir kuris išbuvęs daugelį mėnesių Gestapo kalėjimuose Prancūzijoje ir Vokietijoje, 1944 m. Lietuvą okupavus bolševikams, tuoj pat buvo suimtas ir ištremtas. Tokioje padėtyje yra ir kiti apie 10.000 lietuvių. Nuo tokių sąlygų yra miręs buv. resp. prez. A. Stulginskis ir buvę ministrai Urbšys, A. Endziulaitis, A. Star-kus, A. Tamošaitis, Žilinskas ir kt.

Pabaigoje VLIK'as prašo JTO generalinį sekretorių įrašyti šį klausimą į JTO visumos susirinkimo darbotvarkę arba pavesti jį svarstyti Ūkinei So-cialinei Tarybai.

Sis raštas buvo plačiai ir palankiai paminėtas pasaulio spaudoje. "Chicago Daily Tribune" 1947.XI.6 įvardina korespondenciją: "Lietuvos mi-r. Washington'e p. Žadeikis įteikė JTO baisų dokumentą, prašantį gelbėti lie-tuvių tautą nuo rusiškųjų likvidatorių vykdomo naikinimo. "New York Herald Tribune" 1947.XI.5 idėjo 70 eilučių pranešimą "Lietuviai kaltina Rusiją tautos žudymu". Apie jį rašo taip pat Vatikano "Observatore Romano" 47.XI.17, amerikiečių katalikų "The Tablet" 1947.XI.22., didelis šveicarų laikraštis "Gazette de Lausanne" XI.17 ir jau dažnai mūsų minėtas belgų dienraštis "La Libre Belgique" XII.11.

Antras panašus raštas įteiktas visų trijų Pabaltės valstybių JTO pir-mininkui.

DALIS DP. LIKS EUROPOJE ? Šį rudenį aukšti amerikiečių ir britų pareigūnai viena proga rado reikalo išsikalbėti su keleta dvasiškių, kuriems atsargiai davė suprasti, jog DP tarpe esą nemažai tokių, kurie dėl amžiaus ir kitų priežasčių negalėsiai pakelti didesnės kelionės į kitas šalis, dėl to yra manoma, jog jiems būtų geriausia palikti Europoje, iš kurios jie greičiau galės grįžti į savo tėvynes. Gi čia juos palikusius pasiimtų globoti reli-ginės organizacijos, kurios jau dabar tam reikalui yra pasiruošusios Ame-rikoje ir kitur parinkti pinigų. Prie jų liktų ir dalis dvasiškių. Atrodo, jog šiuo pasikalbėjimu buvo norima sužinoti pačių tremtinių pažiūra tuo klausimu, bet ligšiolinė emigracijos atranka rodo, jog šis planas gali likti tikrove.

IS TĖVYNĖS

MOKYTOJAI SAVO LĖSOMIS REMONTUOJA MOKYKLAS. -(Tiesa nr. 104, 4.V.47) Per 1945-46 m. daugelis apskr. mokytojų pilnai atremontavo savo mokyklas, daugelis iš jų šiam reikalui išleido savo pinigų. Nors jie kelis kartus kreipėsi į Apskr. Švietimo skyrius, jokio išmokėjimo negavo. Tiesa, buhalteris Liberis prižada sumokėti sekantį mėnesį, bet tokių mėnesių praėjo labai daug, o pinigai mokytojams iki šiol negražinti.

KOMJAUNUOLIAI ŠOKA IR GAISRUĮ SIAUČIANT. - Pagėgių apskrityje komjaunimo organizatorius Osanovas suruošė šokių vakarą. Šokių metu netoliese kilo didelis miško gaisras. Apylinkės gyventojai skubėjo miško gesinti, komjaunimo organizacijos ir jos draugai atsisakė, aiškindamiesi: sekmadienis, taigi, nedirbo diena, ir komjaunuoliai turi šokti (E.)

"TEVYNES BALSO" "tiesa" ! - 3 "Tėvynės balso" nr. skaitome ilgiausią TSR Statybos Ministro pavaduotojo Strelčiūno straipsnį "Atsistato Lietuva-graži, mūrinė, pramoninė". Tarp kitko ten randame ir apie Šiauliuose vykstančius atstatymo darbus ir jiems vadovaujančių inžinierių pavardes.

4-gi nr. straipsnyje "Grižau, dirbu ir gyvenu" štai kokie Stasiūno išpūdziai Šiauliuose: "Vaizdas, kurį išvydau išlipęs stotyje, šiurpuliais nukrėtė mane. Iš stoties aikštės buvo kiaurai matyti iki Vytauto gatvės. Aplink tik griuvėsiai, griuvėsiai, išverstos ir sulaužytos tvoros".

VILNIAUS STUDENTAI RYGOJ. - Vilniaus un-to tautinių šokių grupė ir kaimo kapela lankėsi Rygoj, kur buvo surengtas lietuvių, latvių ir estų dainų koncertas Latvijos Nacionalinės Operos Teatre. Po to lietuviai surengė koncertą senojoje Rygos lietuvių gimnazijoje ir dar aplankė Liepoją ir Kemerus.

PRATURTINTAS MUZIEJUS. - Dr. Basanavičiaus įsteigtas istorinis-etnografinis muziejus praturtintas P. Pakarklio atvežtais iš Rytprūsių senovės lietuvių raštais.

KIEK NUKENTĖJO VILNIUS ? - Karo padaryti nuostoliai Vilniui siekia 1.120 milijonų rublių; sunaikinta 40 % gyv. ploto, 12 viešbučių, 3 muziejai, 2 bibliotekos, 2 kino teatrai, paštas, sunaikinta elektros stotis, vandentiekis, pirtis ir kt. Susprogdinti visi 4 tiltai per Nerį.

KAM REGISTRUOJA ? - Pasak du atbėgusių latvių Švedijon, Pabaltės gyventojams įsakyta registruotis. Tai daroma rengiant naujus išvežimus į šiaurėje esančią Naująją Žemę, kur daug baltiečių yra jau išvežti. Ten jie dirba priverstinus darbus kasyklose ir statomose sovietų tvirtovėse.

NAUJI PABEGELIAI. - "Aftonbladet" praneša, kad vienas švedų žvejys grįžęs į Ostra Tarp uostą su 7 estais, 8 Lenkijos žydais ir vienu lietuviu. Jie buvo rasti guminiuos laiveliuos Baltijos jūroje.

PASTUOSE DINGSTA LAIKRASČIAI. - Tarybinės spaudos daug spausdinama, bet ne visa pasiekia skaitytojus. Darbėnų paštas birželio mėn. šešis kartus vietoj 277 "Tiesos" egz. tegavęs 75-77. "Spaudos nepristatymas, vėlinimas, didžiausia netvarka skirstant spaudą vietose - nuolatinis reiškiny mūsų respublikose", - skundžiasi "Tiesa" (E.)

LIETUVIAI KITUR

9

DIDŽIOSIOS BRITANIJOS LIETUVIŲ SĄJUNGOS PIRMASIS VISUOTINIS SUVAŽIAVIMAS. - Lapkričio 22 d. įvykusiame suvažiavime sveikinimo kalbas pasakė: Lietuvos Ministeris p. Balutis, Škotijos lietuvių ir "Išėivių Draugo" vardu kun. Gatauskas, Prancūzijos lietuvių vardu p. Žilinskas, Londono Lietuvių Tarybos vardu p. Bužaitis, Italijos, Argentinos ir JAV. lietuvių vardu - kun. Jakaitis. Po kun. Sakevičiaus, Londono lietuvių dvasios vado, kalbos sekė pasveikinimai raštu.

Lapkričio 23 d. suvažiavimo pasveikinti Lietuvos kariuomenės šventės proga atvyko gen. Černius. Jis, išdėstęs Lietuvos laikymąsi karo metu, nurodęs, kad Lietuvos byla yra visiškai švari, ragino visus tikėti į šviesią Tėvynės ateitį. Po pamaldų darbas buvo tęsiamas toliau. Suvažiavimas išrinko S-gos Centro Valdybą, kurią sudarė: p. Varkala, p. Bulaitis, p. Kaulėnas, kun. Sakevičius ir p. Bajorinas. Suvažiavimas nutarė nuo sausio mėn. 1 d. 1948 m. apsidėti solidarumo mokesčiu po 6 pensus savaitėje Lietuvių organizacijoms ir spaudai remti.

Ta pačią progą suvažiavimas priėmė visą eilę rezoliucijų ir sveikinimų. Tarp jų Didžiosios Britanijos Darbo Ministeriui, prašydami paremti lietuvių teisėtus reikalavimus atstatyti Lietuvos laisvę, Jo Eminencijai Kardinolui Griffin, Westminsterio Arkivyskupui, išreikšdami širdingą padėką už susidomėjimą lietuvių reikalais ir prašydami padaryti žygių, kad lietuviams būtų skiriami lietuviai kunigai.

Kard. Griffin atsiuntė tokio turinio atsakymą: "Labai dėkoju už Jūsų laišką. Aš noriu jus užtikrinti, kad darysiu viską, kas yra mano galioje, padėti lietuviams katalikams šiame krašte. Jau yra pasiruošta priimti tris ar keturius kunigus Londone. Kitais kunigais rūpinasi specialiai komisija, kuri neseniai sudaryta". Gautas taip pat ir Darbo Ministerio palankus atsakymas.

D.B. Lietuvių S-gos suvažiavimo delegatai kreipiasi ir į viso pasaulio lietuvius, kviesdami sudaryti bendrą viso pasaulio lietuvių sąjungą tikslu kovoti prieš Sovietų Rusijos okupaciją ir siekti nepriklausomos Lietuvos atstatymo.

VAIČIULAIČIO "Kur bakužė samanota" - tokia antraštė New York'e išleistas mūsų garsaus stilisto, Antano Vaičiulaičio, istorijų ir pasakų rinkinys. "Tai ne tik nepaprastai didelė meno dovana, geros literatūros ištroškusiam mūsų skaitytojui; tai yra literatūros veikalas, kokių retai pasitaiko per dešimtmečius", sako knygos recenzentas Ber. Brazdžionis (Aidai, nr. 7.)

SOVIETŲ KARININKAS SUMUŠE LIETUVĮ. - Vieną lietuvių iš Darbo kuopos važiuojantį tramvajumi užkalbino rusų leitenantas rusiškai, vėliau vokiškai. Pasikalbėjimas baigėsi apkaltinimu minėto lietuvio, girdi, jis esąs amerikiečių pavidavėlis, nacių pakalikas ir liepė grįžti Lietuvon. Vėliau rusas griėtai įsakė lietuviui išlipti iš tramvajaus, bet keleiviai, taip pat ir palydovas patarė tik pasitraukti į kitą tramvajaus galą. Įvykęs rusas griebė lietuvių už krūtinės, smogė keletą kartų į galvą taip, kad šis kruvinas susmuko. Vokiečiams pakėlus triukšmą, konduktorius tramvajų sulaikė. Rusas išlipo ir pasišalino. Atvykusi MP rusų leitenanto nerado. Amerikietis, Darbo kuopos viršininkas, šį įvykį tiria.

BALTIEČIAI IRO TARNYBOJE. - Centro tarnautojų yra tik vienas baltietis-latvis Valdmanis. Dangukas amerikiečiai, anglai, prancūzai. Britų zonoje IRO tarnautojų estų yra 22, latvių 123, lietuvių 5; amerikiečių zonoje - 125 estai, 209 latviai, 49 lietuviai; prancūzų zonoje - 9 estai, 12 latvių, 9 lietuviai.

PAS MUS

10

- Laikinai, D. P., dirbančių anglių kasvoklose Belgijoje, siuntinių giminėms Vokietijoje siuntimas per Y. M. C. A. (14, rue de la Paille, Bruxelles) sustabdytas. Manoma, kad vėl bus galima siųsti 1948 m. sausio pradžioje. Siuntinių sudėtis bus pakeista, be to, nereikės maisto ženklelių. Apie tai bus pranešta vėliau.

- Š. m. gruodžio 28 d. Briusely šaukiamas visuotinis lietuvių kolonijų Belgijoje suvažiavimas. Į suvažiavimą kolonijos siunčia atstovus, rinkdami juos nuo 50 asmenų po vieną atstovą.

- Korespondentai yra prašomi rašyti "G. Š." daugiau žinučių iš lietuvių grupių gyvenimo. Tenepraeina nė vienas ryškesnis faktas, korespondentų nepastebėtas.

- Užsienio pasų reikalu. - Užsienio pasus Lietuvos piliečiams išduoda bei pratešia ir toliau Lietuvos pasiuntinybė Londone (Lithuanian Legation, 17, Essex Villas, London, W. 8.). Tie, kurie turi išsiėmę pasus kurioj nors mūsų užsienio pasiuntinybėj, gali gauti paso galiojimo prailginimą paprasta tvarka. Tie gi, kurie yra gavę pasus iš p. p. Trimako ar Dimšos, turės juos pakeisti naujais. Lietuvos P-ė Londone mus informuoja, jog ji pakeis juos suprastinta tvarka, nereikalaudama užpildyti naujų anketų; reikės betgi kartu su senuoju pasu atsiųsti bent vieną naują fotografiją. Paso prailginimas dvejiems metams arba naujo išdavimas kainuoja 2 svarai sterlingų (352 belgų frankų). Dirbantieji tą mokesį turėtų sumokėti. Pagal Lietuvos įstatymus, pilietis gali gyventi užsieniuose su negaliojančiu pasu iki dvejų metų. Jei kas po šio termino savo paso nepratešia, tuo pačiu atsisako nuo Lietuvos pilietybės. Normaliais laikais konsulatui tokių pasų prailginti neturėjo teisės. Neprailginantieji savo paso per dvejus metus nėra baudžiami, bet mokesį turi vistiek mokėti nuo galiojimo paskutinės dienos, skaitant vieną svarą sterlingų už metus. Pasų reikalu į Pasiuntinybę Londone kreiptis per BALF'o Įgaliotinį Belgijoje kun. J. Danauską arba Komitetą.

- Lietuvio Milašiaus "Miguel Manara" (drama) buvo suvaidinta Briusely š. m. lapkričio 22 d. dalyvaujant gausiai publikai. Spaudos kritikai nepalankiai vertina pastatymą, nors patį veiklą laiko stipriu, išskiriant kai kurias vietas.

- Užsieniečių laikraščiai Belgijoje. - Lenkų grupė Belgijoje leidžia laikraštį "Orzol Bialy", be to gauna spaudos iš Lenkijos, Prancūzijos ir D. Britanijos. Ukrainiečių centrinis komitetas leidžia dvisavaitinį laikraštį "Bikti" (Naujienos). Italai turi savaitraštį "Sole d'Italia" (Italijos saulė). Rusai (tautinis sąjudis) leidžia dvisavaitinį "Časovoi". Rusų kalba yra leidžiamas grynai tikybinis mėnraštis "Žizn z Bogom" (Gyvenimas su Dievu). Tikybinį mėnraštį leidžia ir ukrainiečiai "Golos Christa". Vengrai turi mėnesinį biuletinį "Közlöny", spausd. rotatoriumi.

- Apmokamos šventės. - Šiais metais dar yra viena apmokama šventė - gruodžio 25 d. Teisė į apmokamas šventes mažėja dėl nepateisinamų praleidimų tarpusventėse. Praleidimų skaičius pareina nuo to, ar jau ilgą laiką dirbama, ar tik pradėdama dirbti. Kai pradėdama dirbti dieną prieš šventadienį, neturi teisės į apmokėjimą. Kas dirbo ilgesnį laiką ar pas kitą darbdavį,

gali turėti nedaugiau kaip 5 nepateisinamai praleistas dienas.

Paskutinė apmokama šventė buvo gruodžio mėn. 4 d. Tarp jos ir Kalėdų pirmos dienos gali būti viena nepateisinamai praleista diena. Tarp XII. 25 ir 1948. I. 1 yra penkios darbo dienos ir negalima praleisti nė vienos dienos.

Nepateisinami praleidimai dienos prieš ar po šventės yra skaitomi dvigubai.

Į apmokamą šventadienį neturi teisės taip pat ir tie, kurie nedirbo 1 dieną laike 12 dienų prieš šventadienį, išskyrus nelaimę, ir kurie be pasiteisinimo praleido sekančią dieną po šventadienio.

Pateisinamai praleidimas yra: 1° - nelaimės atveju, 2° - susirgus ir prištacių gydytojo pažymėjimą, 3° - žmonos ar vaikų mirties atveju 4 dienos, 4° - mirus seneliams ar anūkams 2 dienos, 5° - vestuvėms 3 dienos, 6° - brolio ar sesers vestuvėms 1 diena, 7° - vaiko gimimo atveju 2 dienos, 8° - teismo atveju, 9° - jei priežastis iš anksto darbdavio pripažinta.

Šios žinios paimtos iš oficialaus angliakasių laikraščio "Volkmacht". Yra manoma, kad dėl anglių stokos antroji Kalėdų diena bus darbo diena. Praleidus šią dieną, nustojama teisės į apmokėjimą už gruodžio 25 d. ir už sausio 1 d.

1948 metais apmokamos šventės: Limburgo provincijos anglių kasyklose ateinančiais metais yra patvirtintos šios apmokamos šventės: Naujieji Metai, Antroji Velykų diena, Darbo šventė (gegužės 1 d.), Šeštinės, Antroji Sekminių diena, Belgų Tautos šventė (liepos 21 d.), Sv. P. M. Dangun Emimas (rugp. 15 d.), Visų Šventųjų Diena, Sv. Barbora (gruodžio 4 d.), Kalėdų pirmoji diena.

A. B u r b a.

- Svetimšalių angliakasių streikas Waterschei. - Waterschei kasyklos 173 šachtos virš 40 svetimšalių darbininkų pakėlė streiką dėl permažo atlyginimo. Anksčiau šioje šachtoje atlyginimas buvo maždaug toks pat, kaip ir kitose, bet paskutiniu laiku čia labai pablogėjo darbo sąlygos, ir angliakasiai nebegalėjo įvykdyti ankstyvesnių darbo normų. Už tai sumažėjo atlyginimas. Paskutinėmis savaitėmis anglies laužėjai neretai gavo mažesnę atlyginimą už padienius darbininkus. Buvo skųstasi šachtos inžinieriui. Pažadėta atlyginimą pakelti, bet, pažadams ir likus tik pažadais, XII. 6 vieno lietuvių angliakasio vadovaujami angliakasiai neį darbą nuėjo, bet pas kasyklos vadovybę. Liepta eiti į darbą - atlyginimas būsias pakeltas. Bet angliakasiai šį kartą pažadais nebepatikėjo, o pirmadienį (XII. 8) visi nuvyko į Hasselt, į K. sindikato biurą. Ten tuoj pat užpildė nario knygetes ir su sindikato atstovais grįžo į kasyklos direkciją. Angliakasiai savo pasiekė - atlyginimas buvo pakeltas, išmokant skirtumą ir už jau apmokėtas 2 savaites. Taip pat būsias atlyginta ir už abi nedirbtas dienas.

- Dvi skaudžios eismo nelaimės. - Spalių mėn. pabaigoje Waterschei gyv. lietuvis J. Kazlauskas, 22 m. amžiaus, buvo mirtinai sužeistas tramvajaus Genck'e, kur jis buvo nuvykęs sutvarkyti savo dokumentų. Nelaimės priežastis - bandymas patekti į einantį tramvajų.

Lapkričio paskutinėmis dienomis antra nelaimė Zwartberge - vienam lietuviui ties geležinkelio pervažiu traukinio ratų nupiautos abi kojos. Pagal pasakojimus mačiusių - buvęs nevisai blaivus.

-12-

Limburgo provincijos angliakasių dėmesiui !- Nuo lapkričio 15 d. į Waterschei atsikėlė IRO Delegacijos Briuselyje atstovas. Įstaigos adresas: IRO Bureau Regional de la Campine, Waterschei -de Kring(1 Treppe). Atstovas jau spėjo atsilankyti veik visose Limburgo prov. kasyklose, susipažindamas su čia įsikūrusių ir dirbančių D.P. gyvenimu. Atstovas tvarko šeimų įvažiavimo, organizacinius, sporto ir kt. reikalus, teikdamas patarimus, tarpininkaudamas bei pasiūsdamas Briuselyje veikiančiai IRO Delegacijai prašymus ir t. t.

Įstaigos darbo valandos : pirmadieniais nuo 14-18; šeštadieniais nuo 9-13; ir kitomis dienomis nuo 9-18 (išskyrus pietų pertrauką 12-14 val.). Atstovas kalba vokiečių, lenkų, rusų, prancūzų kalbomis.

-Chatelet. Šv. Barboros minėjimas; - Gruodžio 5 d. lietuviai dar atskirai minėjo Šv. Barboros, angliakasių Globėjos, šventę. 10 val. Šv. Mišios. Po Mišių bendras minėjimas naujam J. Z. bute. Suvažiavo skautai, "G. Š." platintojai ir kit. Buvo aptarta kelata aktualių klausimų. Platintojai apgailestaudami konstatavo, kad "G. Š." užsiprenumeravimas yra šioje apylinkėje per mažas. Reiktų daugiau sukrusti ir eit visiems talkon. To reikalauja ir tautinis susipratimas. - Taip pat su lietuviškai broliška meile susirūpinta ligoniais ir jų aprūpinimo spauda. Nežiūrint antipatijos rintam įsikūrimui ir darbui, Chatelet kuriasi būtiniausių ir savitarpio informacijų ir pagalbos centras.

P O L I T I K O J P A S I D A I R I U S

ISIRO KETURIŲ KONFERENCIJA. - KAS BUS SU VOKIETIJA ?- NESISEKA KOMUNISTAMS PRANCŪZIJOJ. - ITALIJA PRIEŠ KOMUNIZMĄ. - "ŠVENTASIS KARAS" PALESTINOJ ?

Londono konferencija iširo(XII.15). Toks galas buvo galima numatyti jau iš anksto, c konferencijos eiga tik parodė, jog Molotovas atvažiavo ne susitarti, bet griauti ir konferencijos nepasisekimo kaltę suversti anglosaksams. Vakarų Valstybių vyrams kantrybė išseko, ir Marshall'as pasiūlė konferenciją atidėti. Kada Keturi Didieji besusirinks, nežinia. Vokietija, Europa ir tuo būdu visas pasaulis lieka padalinti į du blokus, kuriuos vargu kas besutaisy. Jaltos ir Potsdamo konferencijos, kur anglosaksai padarė žiaurių nuolaidų sovietams mažesnių tautų sąskaiton, nebepasikartos.

Vakarų Valstybės, greičiausia, sukurs federacinę Vakarų Vokietiją, į kurią įeis anglų, amerikiečių ir prancūzų zonos. Tokios Vakarų Vokietijos valstybės planą yra numačiusios ir pačių vokiečių partijos. Rusija, žinoma, tvarkys savo zoną pagal visiems gerai žinomus metodus, sudarys komunistinę vyriausybę ir varys stiprią propagandą už Vokietijos suvienijimą Maskvos priežiūroj. Galimo konflikto metu maršalo Paulaus armija Rusijoje galėtų būt panaudota "vaduoti" Vakarų Vokietijai iš "imperijalistų" vergijos.

Tuo tarpu nusiteikimas prieš Sovietus JAV-ėse vis didėja. Politikos vyrai, tiek demokratai, tiek respublikonai, pripažįsta, kad su Rusija nebėra

bendros kalbos. Siūloma sudaryti atskirą taikos sutartį su Vokietija be Rusijos. Yra net reikalaujančių nutraukti diplomatinius santykius, jei Sovietai nesiliaus šmeižę JAV-es ir vedę agresyvią politiką. Taip pat vis smarkiau reikalaujama nutraukti eksportą į SSSR. Respublikonai jau anksčiau reikalavo prekybą su Rusija nutraukti, bet vyriausybė atsakė, kad esanti sutartis, ir jos laikomasi. Dabar, kai Rusija pasirodė visiškai nenorinti laikytis sutarčių, ir amerikiečiai vargu besutiks laikytis rusams naudingos prekybos sutarties.

Iširusi konferencija padarė dar vieną gerą darbą: galutinai suartinę Prancūziją su anglosaksais. Bidault, ligi šiol vaidinęs tarpininko vaidmenį tarp sovietų ir anglosaksų, šioje konferencijoje aiškiai parodė, kad Prancūzija eis iš vien su Vakarų demokratijomis.

Prancūzijos viduje pažymėtinas vyriausybės laimėjimas prieš streikininkus. Komunistinis sindikatas turėjo nusileisti ir streikus nutraukti. Šis nepasisekimas sukelti krašte netvarką smarkiai pakenkė komunistų vardui. Darbininkų tarpe vis labiau ryškėja prieš komunistinis nusiteikimas. Daugelis sindikatinėjų organizacijų išstoja iš ligi šiol buvusio bendro socialistų-komunistų sindikato centro ir kuria naują, "Force ouvrière", kuris kovos ne dėl Maskvos, bet dėl Prancūzijos darbininko interesų.

Kaip mažai komunistams rūpi darbininkų interesai, rodo ir toks faktas. Prancūzijoje ligi šiol turtingiausi buvo ūkininkai. Nežiūrint to, jie mokėjo mažiau mokesčių negu darbininkai ar tarnautojai. Dabartinė vyriausybė norėdama palengvinti darbininkams ir teisingiau paskirstyti mokesčius, pakėlė ūkininkų mokesčius nuo 7 milijardų iki 25; be to, stengdamasi sumažinti kainas, vyriausybė turėjo atpiginti javus. Komunistai šoko "ginti" ūkininkų. Neseniai reikė, kad darbininkui pragyvenimas yra perbrangus, dabar šaukia, kad vyriausybė skriaudžia ūkininkus. Toks pasikeitimas nėra be pagrindo: viena, komunistams svarbu apjuodinti visa, ką daro vyriausybė, antra, jie mato, kad miesto darbininkų tarpe jų įtaka mažėja, todėl stengiasi susirasti šalininkų kaime.

Siuo metu Prancūzijos komunistai, pralaimėję streiką, rengiasi naujai kovai. Proga jie lengvai ras, nes Prancūzija dar nėra baigusi savo vargų kelio. Jų pasisekimas betgi darosi vis labiau abejotinas, matant, kaip visos prancūzų partijos, pradedant socialistais ir baigiant dešiniausia "Laisvės" partija, jungiasi kovai prieš krašto išdavikus.

Maskvai paskutiniai įvykiai buvo karti piliulė. Prancūzijos valdžios organai, įrodę, kad sovietų piliečiai, gyvenę Prancūzijoje, dalyvavo streikų ir kitose klastose, 19 jų išstremė. Galima tik apgailestauti, jog per daug mažas skaičius šnipų buvo išstremtas. Prancūzijos vyriausybė taip pat pareikalavo išsinešdinti sovietų repatrijacinę misiją, apie kurios darbus Beauregard'o stovykloje rašėme anksčiau. Maskva atkeršijo: liepė išsikraustyti Prancūzų repatrijacinei misijai iš Sov. Sąjungos ir nutraukė derybas prekybos sutarties sudarymui.

Italijoje Maskvos partija irgi turėjo pralaimėjimą. Rengė generalinį streiką, bet vyriausybė pasirodė griežta, ir streikas greit iširo. Siuo metu Italijos vyriausybės padėtis dar labiau sutvirtėjo, nes į ją (ligi šiol iš vienos krikščionių sudarytą) įėjo dar dviejų mažesnių centro partijų - respublikonų ir Saragato -socialistų -atstovai.

Gal būt, komunistai laukė, kol iš Italijos pasitrauks paskutiniai JAV. kariuomenės daliniai. Jie jau pasitraukė. Bet prez. Trumėnas pareiškė, kad JAV. ir toliau žiūrės, kad Italijos laisvė ir nepriklausomybė būtų išsaugota; jeigu tai laisvei grės pavojus, JAV imsis atitinkamų priemonių.

Kai Europoje vyksta tvli kova tarp demokratijų ir bolševizmo, Palestinos atsiveria naujas konfliktų židiny. Paskelbus JTO nutarimą padalinti Palestiną į dvi valstybes - žydų ir arabų - pirmieji džiugauja ir simpatizuoja anglų kariams, o antrieji rūstauja ir grasina karu. Dažni susirėmimai pareikalavo jau pustrėčio šimto žuvusių. Arabų valstybių ministeriai posėdžiauja Kaire sudarinėdami planus "šventajam karui", kuris turėtų prasidėti po to, kai anglai pasitrauks iš Palestinos. Arabų yra žymiai daugiau, ir žydai, iš visų pusių apsupti, vargu atsilaikytų. Reikia betgi pripažinti, kad Palestinos žydai yra kariškai parengti ir daug narsesni, negu apie juos yra kalbama, be to, jie susilauktų stiprios finansinės paramos iš USA Jews.

Rusija neveltui pritarė Palestinos padalinimui. Arabijos (sabaudinės) karalius spaudos atstovams pareiškė, kad tuo Rusija norėjo pakenkti JAV prestižui arabų kraštuose. Egipto senato pirmininkas tvirtina, jog Rusija buvusi palanki padalinimui, kad galėtų, pasiuntusi į naująją žydų valstybę 300.000 Rumunijos sijonistų, paversti Palestiną komunistine valstybe. Šiaip ar taip, Palestina gali būti, kaip pastebėjo vienas anglų parlamento atstovas, naujo didelio konflikto pradžia.

ŽINIOS ŽINELES. - Iš Belgijos Kalėdų ir N.M. proga galima siųsti siuntinius iki 1 kg. į visus kraštus, išskyrus Vokietiją. Apie pasiuntimo sąlygas teirautis pašto biuruose.

- Tremtinių ukrainiečių vyriausybės atstovai Vokietijoje įteikė raštą p.p. Marshall'ui, Bevinui, Bidault ir Vatikanui, prašydami pripažinti Bendervio armijos karius, atidavusius savo ginklus amerikiečių armijai Vokietijoje, sukilėliais ir taikyti jiems tarp. teisės dėsnius bei teikti Raud. Kryžiaus pagalbą. Amerikiečių atstovas Frankfurt'e pareiškė betgi, kad benderviečiai ir toliau bus laikomi nelegaliais ateiviais, nes ukrainiečių vyriausybė neturinti teisinio pagrindo.

- Venezueloje komunistai per parlamento rinkimus skaudžiai pralaimėjo. Gal būt, kad jie turės vieną atstovą parlamente, bet ir tai vien dėlto, kad rinkimų įstatymas numato, jog mažumos, pasiekusios tam tikrą skaičių balsų visame krašte, gali pravesti atstovą.

- - - - -

PAIEŠKOJIMAI. - Anelė Makarovienė (Trembelytė) ieško dukters Marijos. Atsiliepti "G. Š." administracijoje.

PADEKA. - Leidėjai maloniai dėkoja p. S. Girniui, aukojusiam 50 fr. spaudos reikalams.

Leidžia "SEJOS" Draugija. Editeur responsable : J. Danauskas, 2, Avenue du Chant-d'Oiseau, Woluwé-St-Pierre (Bruxelles)
Redakcijai raštus siųsti : J. Leliūnas, 57, rue du Marais, Louvain.
Administracija : 6, rue Forestière, Ixelles-Bruxelles.

Leidzia « SEJOS » Draugija.